

ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ

ΣΥΝΑΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ

*Εν Ἀθήναις δραχμᾶς 10. — *Εν ταῖς ἰσαρχίαις δραχμᾶς 11

Τιμᾶται λεπτῶν 10

*Εν τῇ ἑξωτερικῇ φράγκᾳ χρυσᾷ 18.

Τιμᾶται λεπτῶν 10

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Βασίλης Ραμπάγας

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΚΑΤΩΘΕΝ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΥΛΗΝ

Ἀπάνω ἔστην πρωτοχρονιά,
Κάν μιὰ φορὰ τὸ χρόνο
Καὶ σὺ γιὰ τὸ πτωχὸ λαὸ,
Ἀγάπη μου, κουνήσου
Καὶ δεῖξε μιὰ γαλαντομιὰ
Καὶ δεῖξε λίγο πόνο
Σὲ τόσοις ποὺ δουλεύουνε
Γιὰ τ' ἄσπλαγχο πουγγὶ σου.

Μὰ κύττα δῶ ἔτὰ κάλαντα,
Ποῦ τόση φτώχεια ψάλλει
Μὴ ρίξης μὲ τρεμουλιαστὸ
Ἐηνταβελόνη χέρι
Κανένα δυὸ ψωρόφραγκα
Μωρὴ κι ἐφέτος πάλι
Ἀρχόντισσα μὲ φουσκωτὸ
Ἀπ' τὸ λαὸ κεμέρι...

Ἄν δώσης νᾶν' ἢ δόσι σου
Καὶ μιὰ φορὰ γενναία
Ν' ἀποφασίσης, μάτια μου,
Κανένα μιλλιούνι
Κι' ἔτσι μπορεῖς ἀληθινὴ
Νὰ βγάλῃς τὴν ιδέα
Πῶς ἄδικα ὠνόμασα
Τὸ βασιλεῖα τσιγγούνη,
Νὰ βγάλῃς ψεύτη ἄξαφνα
Κι' αὐτὸν τὸν Οἰκονόμον
Ποῦ εἶπε πῶς ὁ Ῥαμπάγας
Τὸ βασιλεῖα δὲ βρίζει
Μηδὲ τὸν συνταγματικὸν
Παραβιάζει νόμον,
Διότι τὸν φιλάργυρον
Ἐξήντα βελονίζει.

Δὲν μᾶς γελᾶς μὲ τοὺς χορούς,
Μὲ πρόστυχα λαχεῖα,
Αὐλὴ μου, κόρη τοῦ βορριά
Κι' ἀκόμα ξένη, ξένη,
Ἐστὴ δυστυχία τοῦ λαοῦ
Σὺ δείχνεις εὐτυχία
Ὅσῳ κι' ἂν ἦται ἀπ' αὐτὸν
Κουκουναροθεμμένη!

Ἄ! γιόρταζε καὶ χόρευε,
Καὶ τρῶε, πίνε, γλέντα
Ἐστὴν πόρτα σου λιπόθυμος
Ἄν πέφτη ὁ φτωχὸς,
Ἄν δίχως στέγη ἔμεινε
Καὶ δίχως κἂν μιὰ τέντα
Ἐσὺ ἀπὸ τὴν πείνᾳ του
Χορταίνεις εὐτυχῶς!..

Ἄχ! ποῦ σὲ ἠύραμε, μωρὴ;
Μᾶς ἔπεσε ἔτὸ λότο,
Ἄν καὶ δὲν ἦσουνε γιὰ μᾶς
Οὔτε καὶ μεῖς γιὰ σένα,
Φάττα δὲ σ' εὔρηκε ποτὲ,
Ἐρχεται πάντα σόττο,
Μὰ γι' ἄκου νὰ σοῦ πῶ, κολλὰ
Μᾶς τᾶχεις χαμωμένα!...

Φτώχεια καὶ πείνα τοῦ λαοῦ,
Τὰ κάλαντα θὰ ψάλουν
Ἐστὴν πόρτα σου, ἀρχόντισσα,
Μὰ σὺ θαρρῶ καὶ πάλι

Θ' ἀφήσης οἱ καλαντισται
Τὸ λάρυγγα νὰ βγάλουν
Χωρὶς τὸ χέρι σου λεπτὸ
Στὸ χέρι τους νὰ βάλῃ.

Σφιχτὸ ξηνταβελόνικο
Τὸ χέρι σου δὲν ξέρει

Νὰ βοηθᾷ ποτε φτωχὸ,
Νὰ δίνῃ, νὰ χαρίζῃ,
Μὰ νὰ φουσκώνῃς ἑμαυτοὺς
Μονάχα τὸ κεμερί
Καὶ ὁ φτωχὸς ἐστὴν πόρτα σου
Τοῦ κάκου καλαντίζει.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ ΣΠΑΡΤΑΛΗ

Ἡ χθεσινὴ **Χώρα** διπλῆ χθὲς ἐκδοθεῖσα ἐγένετο ἀνάρ-
παστος, ὡς δημοσιεύσασα, ἀντὶ κυρίου ἄρθρου, ἀπάντησιν ἀ-
νακοινωθείσαν αὐτῇ τοῦ κ. Οἰκονόμου εἰς ἐπιστολὴν βουλευτοῦ,
ζητοῦντος τὴν γνώμην του ἐπὶ τῆς σκανδαλωδέστατης πι-
στόσεως, τὴν ὁποίαν εἰσήγαγεν ὁ πρωθυπουργὸς εἰς τὴν βου-
λὴν ὑπὲρ τοῦ κ. Σπάρταλη.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη τοῦ κ. Οἰκονόμου ἀναπτύσσουσα μετὰ
πάσης σαφηνείας τὸ ζήτημα, δύναται νὰ φωτίσῃ πάντα πολί-
την περὶ αὐτοῦ, χωρὶς νὰ τὸν βαρύνῃ διὰ πολυλογίας περιττῆς.

Διὰ τοῦτο, ὅσῳ σοβαρὸν ἀνάγνωσμα καὶ ἀν ἦναι, ὁ **ἤμα-
παγᾶς** θεωρεῖ καθήκον του ν' ἀναδημοσιεύσῃ αὐτήν.

Ἐντιμὲ Κύριε.

Ἡθελήσατε τὴν γνώμην μου ἐπὶ τοῦ ζητήματος Σπάρ-
ταλη ἐν τῇ Βουλῇ. Τὸ νὰ μὲ ἐνθυμηθῆτε ἀπὸ τὸ βουλευτικὸν
ἐδώλιόν σας εἶναι εὐγένεια, ἡ ὁποία πολὺ μὲ κολακεύει. Θὰ
προσπαθῶ νὰ ὠφεληθῶ ἀπὸ τὰς ἐμπνεύσεις τῆς.

Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐν ἔτει 1867 ἐνεπιστεύθη εἰς
τὸν ἐν Λονδίῳ γενικὸν πρόξενον τῆς **Ἑλλάδος Μ. Σπάρταλην**
ὃ περιόπου ἑκατομμύρια δραχμῶν πρὸς κατασκευὴν καὶ ἀγο-
ρὰν πολεμικῶν πλοίων καὶ ἐφοδίων, θεωροῦσα δὲ αὐτὸν ὀφει-
λέτην ἐκ τῆς διαχειρίσεως ταύτης, τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1874
ἔλαβε διὰ καταστέσεως παρὰ τῆς **Ἑθνικῆς Τραπεζῆς** 6,268
λίρας στεαλίνας, ἀνηκούσας αὐτῷ. Μετ' ἀποτυχοῦσαν ἀπέπει-
ραν τῷ 1883, ἐσχάτως ὁ πρωθυπουργὸς εἰσήγαγεν εἰς τὴν
Βουλὴν τὸ ἀπὸ 16 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. νομοσχέδιον περὶ πληρω-
μῆς 10,810 λιρῶν, ἧτοι 335, 110 δραχμῶν εἰς τὸν Σπάρ-
ταλην, καθορίζων διὰ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως καὶ τῆς κατὰ
τὴν 8 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἀγορεύσεώς του, 1) ὅτι αἱ τῇ 21 Σε-
πτεμβρίου 1874 ληρθεῖσαι 6,268 λίραι δὲν ὠφείλοντο ὑπὸ
τοῦ Σπάρταλη, 2) ὅτι ἀπ' ἧς ἐλήφθησαν ἀχρεωσθήτως ὀφεί-
λονται ἐπ' αὐτῶν λόγῳ ἀποζημιώσεως τόκοι ἐκ 4,387 λιρῶν.
Ἄθροισμένων τῶν δύο τούτων κονδυλίων, προκύπτει κατὰ τὸν
πρωθυπουργόν, ὅτι πρὸ τῆς λήψεως τῶν 6,268 λιρῶν ὁ λογα-
ριασμὸς τῆς διαχειρίσεως τοῦ προξένου ἐβάρυνε τὴν Κυβέρ-
νησιν δι' 155 λιρῶν.

Μὴ ἔχων ὑπ' ὄψιν τοὺς λογαριασμοὺς τῆς διαχειρίσεως,
δὲν δύναμαι νὰ ἀποφανθῶ περὶ τῶν καθ' ἕκαστα κονδυλίων
τῶν, ἐξαιρέσει τοῦ ἐκ 2,309 λιρῶν, ὅπερ διασαφηνίζεται ἐν
τῇ εἰσηγητικῇ τοῦ νομοσχεδίου ἐκθέσει. Τὸ κονδύλιον τοῦτο
εἰσάγεται ὡς πληρωθὲν ὑπὸ τοῦ προξένου Σπάρταλη πρὸς τὴν
ἐταιρίαν αὐτοῦ «**Σπάρταλης καὶ Συντροφία**» λόγῳ προμηθείας
ὀφειλομένης αὐτῇ διὰ τὴν εἰσπραξίν καὶ διαχειρίσιν τῶν εἰρη-
μένων κεφαλαίων τῆς Κυβερνήσεως, τὰς ὁποίας οὗτος τῇ εἴ-
χεν ἀναθέσει.

Ἀνεξαρτήτως τοῦ πληγιασμοῦ, ὃν ἡ μὲν τοιαύτη ἀπὸ
Σπάρταλη εἰς Σπάρταλην μεταφορὰ ὑποδηλοῖ, ἡ δὲ ἀπαγό-
ρευσις τοῦ νόμου νὰ πληρῶνῃ τὸ Κράτος προμήθειαν πρὸς
τοὺς ὑπαλλήλους του ἐξηγεῖ, πρῶτον ζήτημα ἐγείρεται, ἀν ἡ-
δύνατο ὁ πρόξενος νὰ μεταβιβάσῃ τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως

ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ διαχειρίσιν εἰς ἄλλον. Τὸ ζήτημα ἀνήκει εἰς
τὴν σφαῖραν τοῦ δημοσίου δικαίου. Ὁ πρόξενος εἶναι ὑπάλ-
ληλος τοῦ Κράτους καὶ ὑπὸ χρηματικὴν ἔποψιν, κατὰ τὸ ἄρ-
θρον 42 τοῦ λογιστικοῦ νόμου, εἰδικὸς ταμίας αὐτοῦ. Ὅταν
ἡ Κυβέρνησις τῷ ἀναθέτῃ χρηματικὴν διαχείρισιν, ἀποτεί-
νεται εἰς τὸν δημόσιον χαρακτῆρά του, ὅστις εἶναι ἐπὶ το-
σοῦτον προσωπικὸς, ὥστε ἐξ οὐδεμιᾶς ἐπόψεως εἶναι μετα-
βιβάσιμος. Ἐπομένως καὶ ἀν ἀληθεύῃ ὅτι ὁ πρόξενος Σπάρ-
ταλης μετεβίβασε τὴν ἐν λόγῳ διαχείρισιν εἰς τὴν ἐταιρίαν
«**Σπάρταλης καὶ Συντροφία**», ἐνήργησε πρᾶξιν παράνομον,
διὰ τὴν ὁποίαν οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἔχει ἡ Κυβέρνησις
πολὺ ὀλιγώτερον τὴν ὑποχρέωσιν πληρωμῆς προμηθείας.
Εἶναι τόσον καθαρὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ νομοθεσία, ὥστε
δὲν ἐπιτρέπει ἀμφισβήτησιν. Κατὰ τὰ ἄρθρα 197 καὶ 202
τοῦ λογιστικοῦ νόμου, ὁ πρόξενος ὀφείλει νὰ ἔχῃ παρ' ἑαυτοῦ
τὰ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διαπεπιστευμένα αὐτῷ δημόσια
χρήματα, ὡς εἰδικὸς ταμίας καὶ ὑπόλογος νὰ καταμετρᾷ
αὐτὰ κατὰ πᾶν δεκαήμερον, βεβαίων τὰς καταμετρήσεις ταύ-
τας δι' ἐκθέσεων τῆς ὑπογραφῆς του ἐπὶ τοῦ καθημερινοῦ βι-
βλίου. Πῶς δύναται νὰ συμβιβάσῃ πρὸς τὰς τοιαύτας νομι-
κὰς προϋλαξέας καὶ τὰς λοιπὰς σχετικὰς ἢ αὐτογνώμων ὑπὸ
τοῦ προξένου Σπάρταλη μεταβιβάσεις τῶν κεφαλαίων τῆς Κυ-
βερνήσεως εἰς τρίτου χεῖρας; Ἡ νομικὴ συνέπεια εἶναι, ὅτι
οὐκ ὀρθῶς οἱ λογαριασμοὶ τῆς διαχειρίσεως Σπάρταλη χρεώ-
νουσι τὴν Κυβέρνησιν διὰ 2,309 λιρῶν, πληρωθεισῶν δὴθεν
ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἐταιρίαν του λόγῳ προμηθείας διὰ τὴν δια-
χείρισιν τῶν δημοσίων χρημάτων, καὶ ὅτι κατὰ τὴν 21 Σεπ-
τεμβρίου 1874 ὁ Σπάρταλης ὀφείλει τὸ ποσὸν τοῦτο πρὸς τὴν
Κυβέρνησιν, ὀρθῶς λαβοῦσαν τὸ ἰσότημον αὐτοῦ ἐκ τῶν ὡς ἐξ-
ετέθη, μετρηθεισῶν αὐτῇ ὑπὸ τῆς **Ἑθνικῆς Τραπεζῆς** 6,268
λιρῶν.

Ἐν τῇ εἰσηγητικῇ τοῦ νομοσχεδίου ἐκθέσει διασαφηνίζε-
ται καὶ ἕτερον κονδύλιον, τὸ περὶ τοκοῦν, τὸ ὁποῖον δὲν ἀνή-
κει τόσον εἰς τὸν λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεως τοῦ προξένου,
ὅσον εἰς τὴν νομικὴν σχέσιν, ἧτις πηγάζει ἐκ τῆς κατοπιν
ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως λήψεως τῶν παρὰ τῇ **Ἑθνικῇ Τραπεζῇ**
6,278 λιρῶν αὐτοῦ. Εἶναι τὸ ἐπὶ τῶν λιρῶν τούτων λόγῳ
τόκου ἢ λόγῳ ἀποζημιώσεως ἀναγνωρίζομενον ὑπὲρ τοῦ
Σπάρταλη ποσὸν 4,387 λιρῶν. Εἰς δύο λόγους στήριζεται
ὁ πρωθυπουργός, 1) ὅτι πρόκειται περὶ ἀνοικτοῦ λ)σμοῦ, εἰς
τὸν ὁποῖον τρέχει τόκος μέχρι ἐξοφλήσεως, 2) ὅτι ὁ τόκος
ὀφείλεται λόγῳ ἀποζημιώσεως, διότι, λαβοῦσα ἡ κυβερνήσις
ἀχρεωσθήτως παρὰ τῆς **Ἑθνικῆς Τραπεζῆς**, ἐζημιώσε τὸν
Σπάρταλην. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν πρῶτον λόγον, ἡ θεωρία τοῦ
ἀνοικτοῦ λ)σμοῦ εἶναι ἀτυχεστάτη. Ὅχι μόνον ἡ λήψις τῶν
παρὰ τῇ **Ἑθνικῇ Τραπεζῇ** λιρῶν δὲν ἀνήκει εἰς τὴν ἐποχὴν
τῆς διαχειρίσεως, ἵνα ὑποτεθῇ περιλαμβανομένη εἰς τὸν λογα-
ριασμὸν αὐτῆς, ὅχι μόνον ἐνήργηθη συνέπειά καταστέσεως, δη-
λαδὴ ἐν ἀπουσίᾳ πάσης ἐννοίας ἀνοικτοῦ λ)σμοῦ, ἀλλὰ τὸ
σημαντικώτερον, κατὰ τὸ δημόσιον δίκαιον δὲν ὑφίσταται
μεταξὺ τοῦ κράτους καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ ἢ ἐν τῷ ἐμ-
πορικῷ δικαίῳ σχέσις τοῦ ἀνοικτοῦ λ)σμοῦ τῶν πρὸς ἀλλή-
λους ἐμπορευομένων, εἰδικώτερον δὲ ἐκ τοῦ λογιστικοῦ νό-
μου ἐὰν δημόσιός τις ὑπόλογος καταβάλῃ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου
ἴδια ἑαυτοῦ χρήματα, δὲν δικαιούται εἰς τοκοληψίαν. Ὅσον

ἀφορᾷ τὸν δεύτερον λόγον, τῆς ἀντὶ τόκου ἀποζημιώσεως, ἔχει τι χονδροειδῶς σοφιστικόν. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δίδεται ὡς τόκος, καὶ ἀποζημιώσις ἀνόνομασθῆ, εἶναι πάντοτε τόκος. Ἄλλ' ἔστω, πότε ὀφείλεται ἀποζημιώσις; Ὅταν πρόκηται περὶ ἀδικήματος ἢ ἐὰν παρεβιάσθῃ νομικὴ τις σχέσις. Ὑποστηρίζει ἄρα γε ὁ πρωθυπουργός, ὅτι κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς λήψιν τῶν λιρῶν Σπάρταλη ἐξετέλεσεν ἢ κυβερνήσις ἀξιόποιον πράξιν; Ποίαν δὲ νομικὴν σχέσιν μεταξὺ τῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ Σπάρταλη παρεβίασεν ἢ εἰρημένῃ τῶν λιρῶν λήψις; Ἐν γένει ἀφοῦ δὲν ἐγένετο ὑπέρθεσις, ἀφοῦ δὲν ἐκινήθη ἀγωγή, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν Πανδεκτῶν 17 ἐδ. 5, 34 ἐδ. 1 καὶ 35 (23, 3) δὲν ὀφείλεται οὔτε τόκος οὔτε ἐπὶ καρποῖς ἀποζημιώσις.

Αἱ ἀνωτέρω εἰδικαὶ πρὸς τὰ κοινὸν τῆς προμηθείας καὶ τοῦ τόκου παρατηρήσεις ἀφορῶσι μόνον 6,596 λίρας ἐκ τῶν 10,810 τοῦ νομοσχεδίου. Πρὸς συμπλήρωσιν ἀπαιτεῖται ἡ γενικὴ ἐπὶ τοῦ ὅλου ἐπισκόπησις. Ὑποβάλλων τὸ νομοσχεδίον ὁ πρωθυπουργός, ἐστηρίχθη ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 94 τοῦ 1888 ἀποφάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἀναγνωρισάσης ὅτι ἡ κυβερνήσις ὀφείλει εἰς τὸν Μ. Σπάρταλην κεφάλαιον 6,423 λιρῶν. Ἐν τούτοις πρὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον εἶχε ἐκδώσει ἑτέραν ἀπόφασιν ὑπ' ἀριθ. 400 τοῦ 1887, διὰ τῆς ὁποίας ἀπεφαίνετο τοῦναντίον, ὅτι ὁ Μ. Σπάρταλης ἔμενεν ὀφειλέτης πρὸς τὴν κυβέρνησιν 884 λιρῶν. Ἡ μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἀποφάσεων ἀντίθεσις εἶναι προφανής. Ποία ἐξ αὐτῶν εἶναι ἐπικρατεστέρα; Ἡ ὑπ' ἀριθ. 94 τοῦ 1888 ἀπόφασις δικάζει τὸ γεγονός τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου κατὰ τὴν 21 Σεπτεμβρίου 1874 λήψεως τῶν 6,268 λιρῶν παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ποῖον δικαίωμα εἶχεν εἰς τὴν ἐξέτασιν ταύτην; Μήπως τὸ ποσὸν αὐτὸ ἦτο κοινὸν τῆς διαχειρίσεως; Ἡ διαχειρίσις εἶπε πρὸ πολλῶν ἐτῶν περατωθῆ καὶ ἡ λήψις τῶν 6,268 λιρῶν ἦτο αὐτοτελής, διὰ μόνον τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ἠρμόζουσα, πράξις. Ἐπειτα κατὰ τὸ ἄρθρον 21 τοῦ ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου τοῦ 1833 νόμου περὶ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου τρεῖς εἶναι αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐπιτρέπεται νὰ γενῆ νέα ἐξέτασις εἰς τὸ Συνέδριον, ἢ ὅταν τὸ ζήτησιν ὁ ὑπόλογος παρουσιάζῃ νέας ἀποδείξεις τὰς ὁποίας ἔλαβε μετὰ τὴν ἐκδοσὶν τῆς ἀποφάσεως, ἢ ὅταν τὸ ζήτησιν ὁ ἐπίτροπος τῆς ἐπικρατείας, ἢ ἐξ ἐπαγγέλματος». Περὶ τῶν τελευταίων δύο περιπτώσεων δὲν πρόκειται. Ἡ ἀναθεώρησις ἐγένετο συνεπείᾳ αἰτήσεως δανειστῶν τῆς πτωχευοσάσης ἐταιρίας «Σπάρταλης καὶ Σα». Εἶχον οὗτοι τοιοῦτον δικαίωμα; Ἐνῶ ἀφ' ἑνὸς ὁ νόμος, ὡς ἐρρήθη ἀνωτέρω ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα τῆς ἀναθεωρήσεως συγκεκριμένως εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὑπολόγου, ἀφ' ἑτέρου ἡ πτωχεύουσα ἐταιρία «Σπάρταλης καὶ Σα» δὲν ἦτο ὑπόλογος, πολὺ ὀλιγώτερον οἱ δανεισταὶ τῆς. Εἶχεν ἄρα γε ἀπαιτήσεις ἢ ἐταιρία «Σπάρταλης καὶ Σα» κατὰ τοῦ προξένου Σπάρταλη, ἵνα ὑποτεθῆ ἑνασκουῖσα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ; Οὐδέποτε οἱ δανεισταὶ τῆς διετύπωσαν τοιαύτην ἀξίωσιν, οὔτε ἠδύνατο δὲ, διότι ἡ ἐπὶ τοῦ ὑπολόγου δικαιοδοσία τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἶναι καθαρῶς προσωπική. Ἄλλως ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἢ ἀναθεώρησις ἔδει, κατὰ τὸ ἐκτεθὲν ἄρθρον, νὰ στηριχθῆ «ἐπὶ νέων ἀποδείξεων, τὰς ὁποίας ὁ αἰτῶν ἔλαβε μετὰ τὴν ἐκδοσὶν τῆς ἀποφάσεως», ὡς προκύπτει δὲ ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου τὰ προσαχθέντα ἔγγραφα ἀνήκουσιν εἰς τὴν πρὸ τῆς πτωχεύσεως τῆς ἐταιρίας «Σπάρταλη καὶ Σα» ἐποχὴν, ἐνῶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 400 τοῦ 1887 ἀπόφασις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἶναι πολὺ ταύτης μεταγενεστέρα. Οὔτε εἶναι δυνατόν νὰ ὑποτεθῆ, ὅτι τὰ ἔγγραφα ταῦτα περιῆλθον εἰς χεῖρας τῶν αἰτησαμένων τὴν ἀναθεώρησιν μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἀφοῦ ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐνοχῆς καὶ τῶν περιστάσεων τῆς πτωχεύσεως τοιαύτη ὑπόθεσις θὰ ἀπέληγεν εἰς τὸ ἄτοπον συμπέρασμα, ὅτι τὰ ἐν

λόγῳ ἔγγραφα ἐδημιουργήθησαν ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων. Ἡ δευτέρα λοιπὸν ὑπ' ἀριθμὸν 94 τοῦ 1888 ἀπόφασις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἶναι ἐκτὸς τοῦ νόμου καὶ θεωρητέα ὡς μὴ ὑπάρχουσα.

Ἐν τῇ ὑποτυπώσει τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου αἱ ἐπιβοηθητικαὶ ἀναπτύξεις εἶναι ἀπαραιτήτου ἀνάγκης. Ὑποθέτω πρὸς στιγμήν, ὅτι ἀγρευσιότητος ἢ κυβερνήσεως ἔλαβε τὰς 6,268 λίρας παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, καὶ ὅτι πρὸ τούτου ὤφειλεν ἐκ τῆς ἐν λόγῳ διαχειρίσεως 155 λίρας, ὅτι πρὸ τούτου ὤφειλε πρὸς τὸν Μ. Σπάρταλην κεφάλαιον 6,423 λιρῶν τῇ 21 Σεπτεμβρίου 1874. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης παρήλθε πλέον ἢ δις ὁ ἀποσθεστικὸς χρόνος τοῦ ἀρθροῦ 69 τοῦ λογιστικοῦ νόμου, κατὰ τὸ ὅποιον «παραγράφεται πρὸς ὄφελος τοῦ κράτους καὶ ἐξαλείφεται πᾶν γρῆος δημόσιον, ἐὰν δι' ἔλλειψιν ἀποχρώσεως δικαιολογήσεως δὲν ἀνεγνωρισθῆ, δὲν διατάχῃ ἢ πληρωμῇ αὐτοῦ καὶ δὲν ἐπληρώθῃ ἐντὸς πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς χρήσεως». Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι τόσον σαφής, ὥστε ἡ περαιτέρω ἀνάπτυξις τῆς θὰ ἦτο ἄσχοπος θυσία λέξεων. Αἱ ἐξαιρέσεις αὐτῆς ἀν «νόμοι, εἰδικὰ διατάγματα ἢ συμβόλαια προσδιώρισαν μακροτέραν ἢ συντομωτέραν ἐκπτώσεως προθεσίαν καὶ ἀν ἡ πληρωμὴ ἀνεβλήθη δι' ἀρξαμένην δίκην ἢ δὲν ἐγένετο ἐντὸς τῆς προσδιωρισμένης προθεσμίας δι' ἐμπόδια προελθόντα ἐκ μέρους τῶν ἀρχῶν, ὅτι ὁ πιστωτὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον ὑπουργὸν ἀποδεικτικὸν περὶ τῆς ἐμπροθέστου αἰτήσεώς του», ἐπιβεβαιούσι τὸν κανόνα, οὐδεμίαν δ' ἐξ αὐτῶν ἐπεκαλέσθησαν ποτὲ οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

Ἄκουω ἐν τούτοις τὴν ἀντίρρησην, ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 94 τοῦ 1888 ἀπόφασις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐκάλυψε τὴν παραγραφὴν τοῦ λογιστικοῦ νόμου. Δύναται ἄρα γε νὰ θεωρηθῆ ἡ ἀντίρρησις αὕτη ὡς σπουδαία, μεθ' ὅσα ἀνωτέρω ἐξετέθησαν περὶ τῆς νομικῆς ἀνυπαρξίας τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου; Καὶ ἐὰν ὑποτεθῆ, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη ἔχει ἐλάχιστον νομικὸν κύρος, τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι ὑπῆρξεν ἢ ὀφειλῆ, ὅχι ὁμῶς ὅτι αὕτη δὲν εἶναι καὶ παραγεγραμμένη. Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον δὲν ἐξετάζει τὰ ζητήματα τῆς παραγραφῆς, οὔτε παντάπασιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἰς τὴν σφαῖραν αὐτῶν εἰσῆλθεν. Ὁ ὀργανισμὸς τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου (νομὸς τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1837 καὶ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1852) εἶναι πάντῃ ἀλλότριος πρὸς τὴν ἔρευναν, ἀν ἡ δεῖνα ἢ δεῖνα ἀπαίτησις εἶναι ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἀποσθεσμένη. Καθὼς παρατηρεῖ ὁ Serrigny (περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας 295, τόμ. 2) «ἡ ἀναγνωρίζουσα χρέος δημόσιον ἀπόφασις διοικητικοῦ δικαστηρίου δὲν ἀποκλείει τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐνστάσεως τῆς παραγραφῆς. Ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ δὲν ἀρνεῖται τὴν ὑπαρξίν τοῦ χρέους καὶ δὲν προσβάλλει τὴν ἀπόφασιν. Ἐχει ἀπλῶς τὴν ἐννοιαν, ὅτι τὸ δεδικασμένον δὲν κατήρτισεν ἀνανέωσιν τοῦ ἀρχικοῦ χρέους. Ἐξομολοῦται λοιπὸν ἡ ἐνστασις τῆς ἀποσθεσεως πρὸς τὴν ἐνστασιν τοῦ συμψηφισμοῦ, ἧτις προτείνεται καὶ μετὰ τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν. Ἀμφότεραι εἶναι, οὕτως εἶπεῖν, τρόπος ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως καὶ ὄχι ἀντιστράτευσις κατὰ τῶν διατάξεων αὐτῆς.»

Ἀγορεύων ὁ πρωθυπουργός πρὸς τὴν Βουλὴν ἰσχυρίσθη, ὅτι «προκειμένου περὶ ὑπολόγου, παραγραφὴ δὲν χωρεῖ ἐν ὄσῳ δὲν ἐγένετο ἐξέλεξις, καὶ ὅτι μὴ ὑπαρχούσης ἐξελέξεως, οὐδέποτε ἀπέναντι ὑπολόγου δύναται νὰ ὑπάρξῃ παραγραφὴ». Ὑπέθετον ὅτι ὁ πρωθυπουργός ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ μετὰ πλείονος σεβασμοῦ πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους καὶ ὅτι, ἐν ὁποιαδήποτε συμφορᾷ καὶ ἀν εὐρεθῆ τις, ὑπάρχουσιν ὅρια εἰς τὴν διαλεκτικὴν τῆς μάλλον παρακεκινδυνευμένης ὑπερασπίσεως. Ἀνωτέρω ἀντέγραψα δλόκληρον τὸν θεσμόν τῆς παραγραφῆς τῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀγωγῶν μετὰ τῶν ἐξαιρέσεών του. Οὐδαμοῦ ὁ λογιστικὸς νόμος τάσσει τὸ θέμα τῆς παραγραφῆς ὑπὲρ τῶν δημοσίων ὑπολόγων ἰδι-

αιτέρως. Εἰς ποίαν τῶν ἐξαιρέσεων δύναται νὰ δώσῃ ἐφαρμογὴν ὁ χαρακτήρ τοῦ ὑπολόγου; Περί ἀρξαιμένης δίκης δὲν πρόκειται, διότι τὴν δίκην καθιστᾷ ἡ ἀγωγή καὶ τοιαύτην δὲν ἤγειρεν ὁ ὑπόλογος οὔτε ἐξ αὐτοῦ τις ἄλλος. Περί ἐμποδίων πληρωμῆς ἐκ μέρους ἀρχῆς προελθόντων, ἐπίσης δὲν πρόκειται, 1) διότι κατὰ τοιοῦτον οὐδέποτε οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἐπεκαλέσθησαν νόμιμόν τινα ἐνέργειαν τῶν, καὶ 2) διότι αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ὁ ἔλεγχος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου δὲν ἀποτελεῖ ἐμπόδιον τῆς ἀρχῆς, ἂν δὲ ὑποτεθῆ ὡς τοιοῦτον, ἦλθε κατόπιν ἐορτῆς, ἀφοῦ ἡ πενταετής τοῦ λογιστικοῦ νόμου παρρηχηρῶς ἀρξαιμένη τὴν 21 7)βρίου 1874, ὅτε τὸ Δημόσιον ἔλαβε τὰς 6,268 λίρας παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, εἶχε συμπληρωθῆ πολὺ πρὶν ὁ ἔλεγχος οὗτος ἀρχίσῃ. Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνεδριον ἐξετάζει τοὺς λογαριασμοὺς τῶν ὑπολόγων, ἀποφαίνεται περὶ αὐτῶν, μετὰ ἓν ἔτος, μετὰ δέκα ἢ εἴκοσιν ἔτη, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ ἐπιρραζῆται ὁ παρρηχηρικός τῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου ὑπαιτήσεων ὀργανισμός. Ὁ λογιστικὸς νόμος ἔθεσεν ἐν ἴσῃ μοίρᾳ τοὺς πιστωτὰς του, εἴτε ὑπόλογοι εἴτε μὴ ὑπόλογοι εἶναι οὗτοι. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Dalloz (trésor public 1006) ἀναγράφει τὴν γενικῶς παραδεδεγμένην καὶ ὑπὸ τῆς Γαλλ. νομολογίας σταθερῶς καθιερωμένην ἀρχὴν, ὅτι «καὶ οἱ δημόσιοι ὑπόλογοι δανειστὰι τῆς ἐπικρατείας εἶναι ἐκτεθειμένοι, ὅπως ὅλοι οἱ λοιποὶ δανειστὰι αὐτῆς, εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς πενταετοῦς παραγραφῆς, ἐὰν ἐντὸς τῆς προθεσμίας αὐτῆς δὲν ἐκαθαρίσθη καὶ δὲν ἐπληρώθη ἡ ἀπαιτήσις των.

Ἡ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς βουλῆς διατυπωθεῖσα ἀξίωσις τοῦ πρωθυπουργοῦ, ὅτι παραγραφὴ δὲν χωρεῖ, ὅταν ἡ ἀπαιτήσις εἴναι δικαία, μαρτυρεῖ μὲν τὴν προσωπικὴν του ἰδέαν ἐπὶ τῆς ἀπαιτήσεως Σπάρταλη, ἐλέγχει ὅμως παγυλὴν ἀγνωσίαν τῆς θεμελιώδους βάσεως τῆς παραγραφῆς. Δὲν πρόκειται περὶ τῆς αἰωνιότητος τοῦ δικαίου, ἀλλὰ περὶ τῆς διαλύσεως τῶν ἀμφισβητήσεων, τὴν ὁποῖαν ὁ χρόνος, ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ νόμου, δημιουργεῖ. Ἄνευ τῆς παραγραφῆς ὅλα θὰ ἦσαν μετέωρα καὶ κοινωνικὴ ἀποκατάστασις δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ. Εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιόν του ὁ πρωθυπουργός, δὲν ἀμφιβάλλω, πολλὰς παραγραφὰς ἐπρότεινε καὶ ἀπετέλεσαν αὐταὶ νομικὰς ἐν τῇ πρακτικῇ διατάξεις. Πῶς ἐννοεῖ τὸ κύρος αὐτῶν; Τί θὰ ἔλεγε περὶ ἐκείνου, ὅστις θὰ συνεβούλευε νὰ μὴ λαμβάνωνται αὐταὶ ὑπ' ὄψιν; Θέλει νὰ δοκιμάσῃ ὁ πρωθυπουργός; Δὲν ἔχει παρὰ νὰ ἐκτείνῃ τὸ μέτρον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Σπάρταλη πρὸς ὅλους τοὺς ἔχοντας δικαίας ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ κράτους. Ἐνῶ οἱ δικασταὶ θὰ κρίνωσι τὸ δίκαιον, ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων θὰ ἀναστῶσιν, ἵνα πολιορκήσωσι τὸ κεντρικὸν ταμεῖον. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μοὶ ἤρσεν ἰδιαιτέρως εἰς τὸ στόμα τοῦ πρωθυπουργοῦ εἶναι, ὅτι δὲν ἐννοεῖ νὰ γίνῃ διὰ τῆς παραγραφῆς ἀρπακτικὸν καταγώγιον τὸ ὑπουργεῖον. Τί νὰ εἴπωσιν οἱ φορολογούμενοι διὰ τὸ καθ' ὅλας τὰς στιγμὰς τοῦ βίου αὐτῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των ἱστάμενον ἀρπακτικὸν ὄρνειόν του; Τοῦλάχιστον διὰ τὸ ἐν διαχειρίσει πολλῶν ἐθνικῶν ἑκατομμυρίων ἀμφίβολον ἐπὶ τέλους θύμα τοῦ Σπάρταλη κλαίει εἰς πρωθυπουργός, διὰ τὰς ἐκπεπληγμένους μυριάδας τῶν ὑπὸ τῆς ἀπηνούς φορολογίας τοῦ πρωθυπουργοῦ κατασπαρτατομένων ἐλλήνων ποίος κλαίει;

Ἡ ἐπὶ τῆς οὐχὶ πολὺ ἀπεχούσης τοῦ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου ὑποθέσεως Σπάρταλη ἀντιπαραγραφικὴ γενναϊότης τοῦ πρωθυπουργοῦ δὲν πρέπει νὰ ἐκτιμηθῆ κατὰ μόναν, διότι οὐδέποτε πρὸς τὴν διπλωματικὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ κατὰ τρόπον περιέργον. Διακοινώσεις ἐπὶ διακοινώσεων διευθύνονται πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ πρέσβους τῆς Ἀγγλίας, τὰς ἐντόνους διαδέχονται ἐντονώτεροι, ἀλλεπαλλήλως διαβιβάζει αὐτὰς ὁ πρωθυπουργός εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνεδριον μετὰ φορτικῶν παραστάσεων ὅτι ὁ πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας ζητεῖ κατηγορηματικὴν ἀπάντησιν, ὅτι αἱ διπλωματικαὶ συνέπειαι εἶναι ἐπὶ θύραις, — καὶ ὅμως ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς δὲν διαστάζει νὰ ἰσχυρισθῆ, ὅτι ἡ ὑπόθεσις, δι' ἣν τοσαύτη ἐγένετο

κίνησις ἐκ μέρους τοῦ πρέσβους τῆς Ἀγγλίας, δὲν ἀποτελεῖ ζήτημα διπλωματικόν! « Πρώτησεν, εἶπε, τὸν πρέσβυν τῆς Ἀγγλίας, ἂν ἐννοῇ τὸ ζήτημα διπλωματικόν, ἂν θὰ φέρῃ τὸν ἀγγλικὸν στόλον ἐν Ἑλλάδι, καὶ ὁ πρέσβυς τῷ ἀπάντησεν, ὅτι οὐδέποτε ἐποιήσατο λόγον περὶ διπλωματικῶν ζητημάτων ἢ περὶ στόλου, ὅτι ἐργεταὶ ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀγγλίας, ἔχων τὸ καθήκον νὰ ὑποστηρίξῃ πάντα ὑπήκουον ἄγγλον, ζητοῦντα τὴν συνδρομὴν του.»

Διὰ τῶν φράσεων τούτων ὁ πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας διεβεβαίωτο περιφραστικῶς ἐκεῖνο ἀκριβῶς τὸ ὅποιον εἶχε τὴν ἀπλότητα νὰ μὴ ἀντιλαμβάνηται ὁ πρωθυπουργός τῆς Ἑλλάδος, ἂν πιστεύσωμεν τοὺς λόγους του πρὸς τὴν Βουλὴν, ἢ ἀντιλαμβάνετο ἐνστικτικῶς, ἐὰν πιστεύσωμεν τὰ ἐγγράφα του πρὸς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνεδριον. Ὅτε ἐπρόκειτο νὰ ἀνακληθῆ ἡ ὑπ' ἀριθ. 400 τοῦ 1887 ἀπόφασις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τῆς σκοποδίνης, ἦτο λίαν διπλωματικός. Ὅτε ἐπρόκειτο νὰ ἐπιδειχθῆ τὸ πρωθυπουργικὸν ἀκαμπτὸν ἐν τῇ Βουλῇ, λέγει εἰς λῆξιν ταύτης, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν φυσικῶ τῷ λόγῳ κπόντα πρέσβυν τῆς Ἀγγλίας: «ἐὰν θέτετε ζήτημα διπλωματικόν, ἐὰν θὰ φέρετε καὶ δευτέρην φοράν τὸν στόλον, μὴ ἐλπίζετε ὅτι τὸ ζήτημα ἤθελε λυθῆ ἄλλως ἢ ὡς θὰ ἐλύετο καὶ ἂν δὲν παρίσταται παρ' ὑμῶν ὡς διπλωματικόν». Αὐτὴ ἡ δευτέρα φορά τοῦ στόλου ἔρει τι ἀλλόκοτον. Προφανῶς ὁ πρωθυπουργός ἐννοεῖ ὡς πρώτην φοράν τὸν ἀποκλεισμόν τοῦ 1886 καὶ ὑπενθυμίζει τὸν Μάκβεθ ὅτε πρὸ τοῦ φαντάσματος τοῦ δολοφονηθέντος ὑπ' αὐτοῦ Βάγγου ἀναφωνῆ «*Thou canst not say I did it : never shake. — Thy gory locks at me*», ἦτοι «Δὲν ἠμπορεῖς νὰ τὸ εἴπῃς ὅτι ἐγὼ σοῦ πταίω, — Μὴ τὰ μαλλιά σου μοῦ κινεῖς τὰ αἵματοβαμμένα.» Ἄν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀκούσῃ ὁ πρέσβυς τὸ ἐπιρρόνημα τοῦ πρωθυπουργοῦ ἐν τῇ Βουλῇ ἤθελε σατανικῶς μειδιάσει, διότι ἐπὶ τέλους ποῖον παράπονον ἠδύνατο νὰ ἔχῃ κατὰ τῆς πρώτης φοράς τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου ὁ πρωθυπουργός; Μήπως δὲν τῷ ἔδωκεν αὐτὴ τὴν ἀρχὴν; Ὅλα ταῦτα εἶναι καταπότια μᾶλλον βουλευτικὰ παρὰ διπλωματικά. Δὲν ἦσαν δὲ καὶ καθόλου ἀναγκαῖα διότι δὲν ὑπῆρχε περίπτωσις κινήσεως στόλου ἀφοῦ καὶ πρωθυπουργός καὶ πρέσβυς ἦσαν περὶ τῆς οὐσίας ἐντελῶς σύμφωνοι. Ὅ,τι ἐχρειάζετο ἦτο ὁ τύπος, καὶ ὁ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου δὲν ἐβράδυνε νὰ εὔρεθῃ.

Πολλὰ ἠδύνατο ὁ πρωθυπουργός νὰ ἀντιτάξῃ ἐν τῇ διπλωματικῇ ὁδῷ, ἐὰν δὲν ἦτο συμπαιγνία. Ἐν πρώτοις ὄφειλε νὰ παραπέμψῃ τὸν πρέσβυν εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν. Αὐτὴ ἡ προσωπικὴ σύγκυσις ὅλων τῶν τῆς ἐλληνικῆς διοικήσεως κλάδων ἔχει τι βεβρυχικόν, τὸ ὅποιον ἀνοίγει τὴν ὄρεξιν τῶν ξένων ὅπως παρὰ τὸν Βόσπορον. Εἶναι σταθμοὶ τινες ἐν τῷ πολιτικῷ ὀργανισμῷ τῶν ἐπικρατειῶν λίαν συντελεστικοὶ εἰς τὴν ὁμαλὴν διεξαγωγὴν τῶν συμφερόντων. — Ὁφείλει ὁ πρωθυπουργός νὰ ἀπαντήσῃ κατηγορηματικῶς πρὸς τὸν πρέσβυν, ὅτι ἐὰν ἐκ τῆς νομικῆς σχέσεως τῆς ἐλληνικῆς κυβερνήσεως μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὑπάρχου, ὡς ὑπαλλήλου μάλιστα αὐτῆς, εἶχεν ἀπαιτήσιν οὗτος, δὲν ὑπῆρχε ἐν αὐτῇ θέσις διὰ τὸν πρέσβυν ἐκ τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν, οὔτε ἐκ τῆς ἐπόψεως τῆς τυχόν ἐκδογικῆς παρεμβάσεως Ἀγγλων ὑπάρχων, ἦτις οὐδαμῶς ἠδύνατο νὰ μεταβάλλῃ τὸν δρόμον τῆς κυρίας ὑποθέσεως καὶ τὸν προσωπικὸν αὐτῆς χαρακτήρα (Faelix δίκαιον τῶν ἐθνῶν 173). — Ὁφείλει ὁ πρωθυπουργός νὰ θεσῃ τὴν βᾶσιν ὅτι ἔχουσι μὲν οἱ πρέσβεις τὸ δίκαιωμα νὰ ὑπερασπίσωσι τοὺς ὁμοεθνεῖς των, ἀλλὰ κατὰ τὰ γενικῶς παραδεδεγμένα ἐν τῷ δικαίῳ τῶν ἐθνῶν, ὡς αἱ ἀπαιτήσεις των δὲν εἶναι ἀλλότριαι πρὸς τὸ δίκαιον τοῦτο (ιδ. διάταγμα Βασιλέως τῶν Βέλγων τῆς 3 Νοεμβρίου 1817 καὶ Merlin ἐ. 6). Πότε ἀνήκουσιν εἰς τὸ δίκαιον τῶν ἐθνῶν αἱ παραστάσεις τῶν πρέσβων, τὸ ὀρίζει ὁ Bluntschli ἐν τῷ κωδικοποιημένῳ διεθνῇ δικαίῳ του (380), λέγων «ὅταν ἡ ξένη ἐπικράτεια παραβιάξῃ πρὸς τὸν μονοεθνῆ τοῦ πρέσβους

τάς ἀρχάς τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν», ἡ κυριωτέρα μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι ἡ ἀπονομή τῆς δικαιοσύνης πρὸς ὅλους, ἰθαγενεῖς εἶναι οὗτοι ἢ ξένοι. Ἐκν ἡ Ἑλλάς ἠρνείτο δικαιοσύνην εἰς τοὺς ξένους, ἦτο ὑπεύθυνος ἀπέναντι τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν. Τὴν ἠρνῆθη ποτέ; — Ὄφειλεν ὁ πρωθυπουργὸς νὰ παραπέμψῃ τοὺς προστατευομένους τοῦ πρέσβους τῆς Ἀγγλίας εἰς τὰ ἑλληνικά δικαστήρια, τόσω δὲ μάλλον τοῦτο, ὅσω ὑπῆρχε καὶ εἰδικὴ πρὸς τοὺς Ἀγγλοὺς ἀρχὴ τοῦ άρθρου 11 τῆς ἀπὸ 22 Σεπτεμβρίου (4 Ὀκτωβρίου) 1837 συνθήκης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλίας, καθ' ἣν οἱ Ἀγγλοὶ ὑπὲρ κοινῆ ἀπολαμβάνουσι, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης, τὰ αὐτὰ δικαιώματα ὅποια καὶ οἱ ἰθαγενεῖς». Ὄφειλεν ὁ πρωθυπουργὸς νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸν πρέσβυν, ὅτι ὑπάρχουσιν ὅρια εἰς τὰς βουλευτικὰς πλειοψηφίας καὶ ὅτι δὲν δύναται νὰ ὀθήσῃ τὴν ἑαυτοῦ μέχρι νεκραναστάσεως ἀπαιτήσεως ἀπεσθεσμένης. Δὲν εἶχε πρᾶξ νὰ ἐπικαλεσθῇ αὐτὰ τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ νόμιμα, καθ' ἃ ὅμοιαι ἀπαιτήσεις παραγράφονται ἐκεῖ ἐντὸς ἐξαετίας (νομ. 21 Ἰακώβου Α'. τομ. 3 κεφ. 16, Blackstone βιβλ. 1, κεφ. 20 καὶ Westoby σελ. 241).

Τῇ ἀληθείᾳ ἀπορεῖ τις, πῶς ἀπὸ τόσον καθαρᾶς ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν δεικνύει τὸ δίκαιον τῶν ἐθνῶν καὶ τὸ δίκαιον τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὑπόθεσις Σπάρταλη ἠκολούθησε τοὺς ἐλιγμούς οἵτινες περιῆλθον ἤδη εἰς τελείαν γνῶσιν τοῦ Κοινοβουλίου. Ἐπαλύθη μία κωμωδία. Ὁ πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας παρίστατο ἐν ὀνόματι τῆς Ἀγγλίας καὶ ὡς δῆθεν πληρεξούσιος δανειστῶν τῆς ἑταιρίας Σπάρταλη, ὠφανεῖ ἦτο δυνατόν σπουδαῖος ὑπουργὸς σπουδαίας ἐπικρατείας νὰ μετέρχεται πρὸς τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμα αὐτοῦ καὶ τὸ τοῦ κοινῆ παραγγελιοδόχου. Πῶς ὀνομάζονται οἱ ἐντολεῖς του; Ποῦ εἶναι τὰ πληρεξούτιά των; Ἐκ ποίας νομικῆς σχέσεως εὐθύνεται πρὸς αὐτοὺς ἡ Ἑλλάς; Ἐν τούτοις ἡ ἑταιρία Σπάρταλη ἐπτώχευσε καὶ κατὰ τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ νόμιμα (Blackstone βιβλ. 2 κεφ. 31) ὄχι ἀορίστως δανεισταὶ αὐτῆς ἀλλὰ συγκεκριμένως πρᾶκτορες τῆς πτωχευσεῶς τῆς ἠδύναντο νὰ ἐνεργήσουν. Ζητοῦνται 19,000 λίραι προσφέρονται 10,810 καὶ μόνον συνέλευσις τῆς ομάδος τῶν δανειστῶν κατὰ τὰ αὐτὰ νόμιμα (Blackstone αὐτ.) δύναται περὶ συμβιβασμοῦ νὰ ἀποφασίσῃ. Μήπως πρόκειται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ περὶ ἀρχῆς τῆς ὁποίας ἔπεται κατόπιν τὸ συμπληρωτικὸν τέλος;

Αὐτὰ, θὰ ἐλεγέ τις, εἶναι λεπτομέρειαι ἀνάξια τῆς διπλωματίας. Ἐγὼ προσθέτω τῆς ἀνατολικῆς διπλωματίας, ἥτις εἶναι καταδεδεικασμένη νὰ ἔρρη ἐνώπιον τῆς δυτικῆς. Καθὼς λέγει ὁ Vattel (Δίκαιον τῶν ἐθνῶν βιβλ. 4 § 93) «συνθηθέστατον εἶναι εἰς τοὺς πρέσβεις νὰ ἐργάζωνται τὴν διαφθορὰν τῶν ὑπουργῶν τῆς παρ' ἣ εἶναι ἐμπειστευμένοι ἐπικρατείας, χωρὶς νὰ πολυπραγμονώσιν ἂν ἡ διαφθορὰ εἶναι μέσον ἀντίθετον πρὸς ὅλους τοὺς κανόνες τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς τιμιότητος, ἂν τραυματίζῃ βαθέως τὸν φυσικὸν νόμον καὶ ἂν οὗτος καταδικάζῃ ἐπίσης καὶ διαφθειρόμενον καὶ διαφθείροντα». Ὁ πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας προστατεύει Ἀγγλοὺς ὑπηκόους καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι, ὅτι ἡ πίστωσις ὑπὲρ ἧς ἠγωνίσθη τόσον ἐκθύμως, εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὲρ Ἑλληνοῦ ὑπηκόου! Ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀναγράφεται ὀνομαστικῶς δικαιοῦχος ὁ Μ. Σπάρταλης πρώην γενικὸς ἐν Λονδίῳ πρόξενος τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὸν λογιστικὸν νόμον αὐτῆς τὸ ἐκδοθησόμενον ἔνταγμα εἰς αὐτὸν θὰ πληρωθῇ, δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι ὁ πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας ἔχει τοὺς λόγους του νὰ εἶναι εὐχαριστημένος. Εἰργάσθη λίαν ἐπιτυχῶς. Προστυχωτέρα ἀνάμιξις εἰς τὰ ἐσωτερικὰ πράγματα τῆς παρ' ἧς διωρίσθη ἐπικρατείας δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν πρωθυπουργόν, ἡ τύχη τοῦ νομοσχεδίου του εἶναι εἰς ἄλλων χεῖρας. Ἡ Βουλὴ θὰ κρίνῃ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ φωτός, ὅπερ θὰ ὀδηγήσῃ τὰς σκέψεις τῆς. Τὸ βῆμα αὐτῆς

εἶναι ὀρθόν. Αἱ ἀναλαμπαι τῆς ἰδέας τοῦ λαοῦ δὲν θέλουν λείπει.

Δεσθῆτε μετὰ τῶν συναδέλφων σας τὴν διαβεβαίωσιν τῆς θαυμάτης ὑπολήψεώς μου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1888.

ΑΡΙΣΤΕΙΑΔΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ.

Η ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΩΝ

Ἐν τῇ Βουλῇ (*)

(ἰδιαιτέραι σημειώσεις ἐπιτοπίως ληφθεῖσαι.)

Προεδρία Κοκκέβη.

Ἡ συνεδρίασις ἀρχεται τὴν δευτέραν ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον. Γενομένης ἀπικρίας ἀναγιγνώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Προέδρος. Κύριοι, ἀρχεται ἡ συνεδρίασις. Σπεύδω ὁμοῦ ἐκ τῶν προτέρων νὰ σᾶς καταστήσω γνωστὸν ὅτι δὲν ἐννοοῦμεν νὰ δαπανήσωμεν καὶ αὐτὴν τὴν συνεδρίασιν εἰς πολυκόπους καὶ ἀνευ ἀποτελέσματος συζητήσεις· ἕκαστος ρήτωρ ὀφείλει νὰ εἶναι σύντομος καὶ ἡ ἀγόρευσις του νὰ μὴ ὑπερβαίῃ τὰς εἴκοσι τέσσαρας τοὐλάχιστον ὥρας, ἄλλως θὰ μᾶς ἀναγκάσῃτε νὰ μὴ εὐρεθῶμεν ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ νὰ διαλύσωμεν τὴν συνεδρίασιν.

— Μάλιστα! Μάλιστα! Ἀνακράζου ἐκ τῆς ὑπουργικῆς πτέρυγος.

— Μορέ! Τ' εἶν' τοῦτα; Θάγομε καὶ φοβέραις; ἐρωτῶσι θορυβῶδως οἱ ἀντιπολιτευόμενοι. Θόρυβος, ἀλαλαγμός, ἀπειλαι, ὕβρεις, ἐξ ἀμροτέρων τῶν περὶ ἡμῶν.

Κουκούλεξας (ἐγειρόμενος καὶ ἐκτείνων τὴν χεῖρα ἀπειλητικῶς πρὸς τοὺς ἀντιπολιτευομένους). . . Τὸ σταυρὸ σας! δὲν ὑποφέρεσθε πειρὰ! Θὰ μᾶς ἀφήσετε, ρε, νὰ ἐργασθοῦμε; . . . τὴν Παναγιά σας!

Βολλοῦ βουλευτά. Ἀπὸ τοῦ βήματος νὰ τὰ πῆτε αὐτὰ, κ. βουλευτά.

Κουκούλεξας (κατέρυθρος ἐξ ὀργῆς). Τὰ λέω ρε ἀπὸ 'που θέλετε! Ἄν σᾶς βραστάη ἐλάτε κι' ὄξω νὰ τὰ ποῦμε, . . . τὸ Θεὸ σας!

Προέδρος (κρούων τὸν κώδωνα). Ἠσυχία, κύριοι, ἄλλως θὰ μὲ ἀναγκάσετε νὰ σᾶς διαλύσω!

Ἡ ἀπειλὴ τοῦ κ. Προέδρου ἐπιφέρει ἠσυχίαν εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐξαγριωθέντων βουλευτῶν.

Παπαμιχαλόπουλος (ἀνερχόμενος εἰς τὸ βῆμα καὶ κρατῶν εἰς τὴν δεξιὰν μικρὸν φυλλάδιον). Θὰ σᾶς ἀπασχολήσω, κύριοι, ἐπὶ δώδεκα μόνον ὥρας· τὸ ἴσμεν ὅπερ θὰ ἀναπτύξω εἰς ὑμᾶς ἀπαιτεῖ τὴν σύντονον προσοχὴν σας. Πιστεύω νὰ μοῦ τὴν χάρισετε! (Χάρισμά σας! χάρισμά σας! ἀνακράζου πολλοὶ βουλευταί. Ὁ ρήτωρ ἀνοίγει τὸ φυλλάδιον, βῆγει δις, πῦει τετράκις, πεπαρνῆσται ἐξάκις, ἀπομάσσειται δεκάκις, εἶτα προσδύλεπων ἀπενῶς πρὸς τοὺς βουλευτάς ἀρχεται διὰ φωνῆς ὑψιφώνου ψάλλον κατανοητικῶς τ' ἀκούουθα:)

Καλὴν ἐσπέραν, ἀρχοντες κι' ἂν εἶναι ἔρισμός σας,

(*) Ση μ. Ρ α μ π α γ ᾶ — Ἀθάνατος εἰς τὰ κοινοβουλευτικὰ χρονικά θὰ μείνῃ ἡ πολύκοτος συνεδρίασις τοῦ παρελθόντος Σαββάτου, ὅπου ὁ νεαρὸς καὶ εὐελπίς ἐκ Λακωνίας Βουλευτῆς κ. Παπαμιχαλόπουλος ὤμνησε περὶ τῆς . . . γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πραγματευθεὶς τὸ δύσκολον αὐτὸ ζήτημα μετ' εὐγλωττίας καὶ πειστικότητος ἀναξίας ἱεροκήρυκος. Τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως αὐτῆς στρεβλωθέντα — καὶ ἀγνωστοῦμεν διατί — ὀπὸ τῶν λοιπῶν συναδέλφων, δημοσιεύομεν σήμερον κατὰ σημειώσεις συντόμως ληφθεῖσαι ἐκ τοῦ φυσικοῦ ὑπὸ τοῦ πολυτίμου ἡμῶν συνεργάτου Χωλοῦ Διαβόλου, ὅστις ἐν τέλει ἀποτελεῖ μετ' ἡμῶν τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήριά του πρὸς τοὺς βουλευτῶνας πατέρας τοὺς χρησιμοποιοῦντας τόσο καλὰ τὸν πολυτίμον αὐτῶν καιρὸν καὶ ἐκπληροῦντας τόσο εὐσυνειδήτως τὴν ἱερὰν ἀποστολὴν των.

Χριστοῦ τὴν θεϊαν γέννησιν νὰ 'πῶ στ' ἀρχοντικό σας, Χριστὸς γεννᾶται

— **Τὰ 'παν ἄλλοι ! τὰ 'παν ἄλλοι !** ἀνακράζουσι οἱ τῆς δεξιᾶς μειδιῶντες.

— **Ὁχι !** ἀς τὰ 'πῆ κι' αὐτός ! μὴ τὸν διακόπτετε ! προσθέτουν οἱ τῆς ἀριστερᾶς μετὰ σοβαρότητος.

— Ἐμεῖς τ' ἀκούσαμε σήμερα.

— Ἐμεῖς δὲν τ' ἀκούσαμε !

— Ἄς τὰ 'πῆ κι' αὐτός !

— Νὰ μὴ τὰ εἶπῃ !

Κουκούλεζας. Ρε, τὸ σταυρὸ σας, θὰ σκάσετε ! 'πέ τα ρε καὶ σὺ νὰ γλυτώνουμε !

Παπαμιχαλόπουλος. Λοιπὸν, κύριοι, σήμερον γεννᾶται ὁ Χριστὸς. Τὸ σπουδαῖον αὐτὸ γεγονός μεθ' ἱερᾶς συγκινήσεως ἔλθον σήμερον νὰ σᾶς ἀναγγείλω. Καὶ ὄντως, κύριοι, ἡζήμερα αὐτὴ καθ' ἣν ὁ μεγαλοδύναμος καὶ πολυέλεος καὶ πολυεύσπλαγχνος καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς πέμπει τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ὅπως σῶσῃ ἡμᾶς τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος εἶναι ἡμέρα (ὁ ρήτωρ διακόπτεται ὑπὸ συγκινήσεως). ὦ, φεῦ ! οἴμοι ! Παπαί ! ἰαταταιάξ ! Ὁ ἄνθρωπος, τὸ δυστυχῆς καὶ ἀπόκληρον αὐτὸ ὄν (συγκίνησις τῶν βουλευτῶν), τὸ κυλίον νυχθημερὸν τὴν πέτραν τοῦ Σισύφου

— **Φεῦ !** ἀναφωνοῦσιν οἱ βουλευταὶ ἐνὶ στόματι.

Ὁ ρήτωρ (ἐξακολουθῶν). Καὶ ἔρχονται οἱ μάγοι μετὰ δῶρα καὶ πίπτουσιν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν προσκυνοῦσι.

Τζάνες (διακόπτων). *Timeo Danaos et dona ferentis* . . .

Ὁ ρήτωρ (μετὰ συγκινήσεως) Καὶ οἱ οὐρανοὶ ἀγάλονται καὶ χαίρει ἡ κτίσις ὅλη. Καὶ ἡ νοικοκυράδες ἐτοιμάζουν τὰ χρυσόφωνα, καὶ τὰ παιδάκια ἀθήνται χαρούμενα τριγύρω στὴ σκάφη, καὶ τ' ἀνάκκια κάνουν μπέ ! μπέ ! καὶ τὰ γατάκια κάνουν γάου καὶ τὰ σκυλάκια φωνάζουν γάου, γάου ! καὶ . . .

Τζάνες (μετ' ἐνθουσιασμοῦ). Καθὼς λέγει καὶ ὁ Ποιητής :

Ἄνεμιμπους καράβιμπους φουρτούναμ κυματόρουμ.

Τρικυμιάντουμ ἄγκουραμ σικουόρουμ λιμενόρουμ !

Ὁ ρήτωρ. Μάλιστα, κύριε συνάδελφε, ἔχετε δίκαιον ! (τραγικῶς). Καὶ ὅμως κ. ὑπουργὲ τῆς Δικαιοσύνης, μεθ' ὅσα ἐξετόξευσαν καθ' ὑμῶν ἴδεν παρητήθητε ! καὶ ὅμως κ. Τρικούπη, ἐπιμένετε εἰς τὴν προδοτικὴν χάριν τοῦ Στήλιμαν—Σπάρταλη δωρεάν καὶ ὅμως . . .

Εἰς βουλευτῆς (ἐγειρόμενος). Ἐπειδὴ συνήθως αἱ συνεδριάσεις διαρκοῦν περὶ τοῦ μεσονυκτικοῦ προτείνω ὅπως δίδεται καὶ *πατσᾶς* εἰς τοὺς κ. κ. βουλευτάς. Παρακαλῶ νὰ τεθῇ ἡ πρότασις μου εἰς ψηφοφορίαν.

Πρόεδρος. Ἐχει καλῶς. Ἡ πρότασις σας θὰ τεθῇ πρώτη εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Ὁ ρήτωρ. Πιστεύω ὅτι ἐξ ὅσων εἶπον ἀνωτέρω θὰ ἐπεισθῆτε πλέον περὶ τῆς σοβαρότητος τῆς ἡμέρας ταύτης.

Προτείνω λοιπὸν α) ὅπως ἡ βουλὴ διακόψῃ ἐπὶ δέκα ἡμέρας τὰς συνεδριάσεις τῆς δεικνύουσα οὕτω τὴν ἀνεκλάλητον καὶ ἐγκάρδιον χαρὰν τῆς ἐπὶ τῷ εὐτυχῆ συμβεβηκότι. β) νὰ πορευθῶσιν οἱ βουλευταὶ ἐν σώματι εἰς τὴν μητρόπολιν καὶ ἀποτείνωσιν εὐχαριστήριον δοξολογίαν πρὸς τὸν Ὑψιστον καὶ ἱ) νὰ σταλῇ ἐκ μέρους τῆς βουλῆς συγχαρητήριον τηλεγράφημα εἰς τὴν Θεομήτορα ἐπὶ τῷ ἀνωδύνῳ καὶ κοσμοσωτηρικῷ τοκετῷ τῆς. Σημειώσατε ἐν τέλει ὅτι τὸ ζήτημα αὐτὸ δὲν τίθεται ὡς ζήτημα ἐμπιστοσύνης καὶ δύνασθε ὡς ἐκ τούτου ὅλοι νὰ ψηφίσετε ὑπὲρ αὐτοῦ !

Παρατεταμένα χειροκροτήματα καὶ ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίαι ἀπαντῶσιν εἰς τὰς τελευταίας λέξεις τοῦ εὐγλωττοῦ ρήτορος. Ὁ ρήτωρ κατέρχεται τοῦ βήματος, τῶν βουλευτῶν κατανυκτικῶς ψαλλόντων :

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου

Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἡ πρότασις τοῦ κ. Παπαμιχαλοπούλου τίθεται εἰς ψηφοφορίαν καὶ γίνεται δεκτὴ παμφηρεῖ.

Ὁ κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδριάσιν· οἱ βουλευταὶ ἀπέρχονται σιωπηλοὶ καὶ συγκεκλιμένοι καὶ μόνον ὁ βουλευτῆς κ. **Καταικόπουλος**, ὡς ἄλλος μελανόπτερος καὶ ἀπαίσιος κόραξ, ἀνακράζει πενθίμως :

— **Μπουρμπολήθραις, κ. βουλευταί, Μπουρμπουλήθραις !**

Ὁ Χωλὸς Διάβολος.

ΛΙΑΤΙ ΜΕΝΕΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ;

Διατί ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, ὁ πεφυσιωμένος οὗτος ἀσχὸς, τυγχάνει τοσαύτης παρὰ τῷ κ. πρωθυπουργῷ εὐνοίας;

Διατί ὁ καμήλου μνηστιακότερος πρωθυπουργὸς ἡμῶν ἐλησμώνησε τόσῳ εὐκόλως τὸν ἀμείλικτον πόλεμον, ὃν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς τῆς ἐν Μεσολογγίῳ ἐκέρυξε κατ' αὐτοῦ ἡ οἰκογένεια Βουλπιώτη ;

Διατί, ἀντὶ τοῦ περιέχοντος ἀκαθαρσίας τούτου πιθαρίου προετίμησε ν' ἀποστείλῃ εἰς τὸν Ἄδην τὸν **Γεώργιον Ζηνόπουλον**, τὴν μεγαλοφυᾶν ἐλείνην, ἣν τοσοῦτον ἐθρήνησε καὶ τὸ κοινοβούλιον καὶ ἡ πατρίς ;

Διατί χάριν τοῦ ἀσπάλακος τούτου, οὕτινος τὴν ἱστορίαν ἀπὸ τῶν παιδικῶν χρόνων γνωρίζει ὁ Τρικούπης, παρρηᾶ καὶ τ' ἀλλεπάλληλα παράπονα τῆς ἐπαρχίας ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τοῦ Νομοῦ ὀλοκλήρου καὶ τὰ δικαιώματα τοιαῦτα τῶν ἄλλων πιστῶν τοῦ κόμματός του ὀπαδῶν καὶ μὴ δυναμένων βεβαίως πρὸς τὴν μπουρμπουλήθραν ταύτην, ἦτοι τὸν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης, νὰ συγκληθῶσι ;

Διατί ὁ ἐν λόγοις ἀγγλικῆν ἐπιδεικνύμενος ἀνατροπὴν πρωθυπουργός, ἐν ἔργοις δὲ Μαλτέζου, ἀναισθητεῖ πρὸ τῶν σοβαρῶν ἐπεισοδίων τοῦ **Τάκη καὶ Δούνη** καὶ πρὸ τῆς οἰκτρᾶς καταστάσεως τῆς ἐν γένει δικαιοσύνης, ἣν οὗτος συστασιώτην ἔχων τὸν ἐπ' ἀδελφῆ γαμβρόν του, τὸν φοβερόν ἐκεῖνον Ἰησοῦττην, τὸν ἄλλον Ρηδῖνον, γενικὸν τοῦ ὑπουργείου τούτου γραμματέα, ἐξεπόρνευσε καὶ παρέδωκε τοῖς κυσί ;

Ποῦ δυνάμεθα ν' ἀποδώσωμεν τὰ τρυφερά ταῦτα τοῦ πρωθυπουργοῦ ὑπὲρ τοῦ Βουλπιώτου αἰσθήματα καὶ τὸ μέχρις ἐγκληματικότητος ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνδιαφέρον ;

Εἰς τὴν ἱκανότητα ἄρα γε, ἣν ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ δεκαετίαν ὄλην ἐπεδείξατο ἐν τῇ Βουλῇ διὰ τῶν μακρῶν καὶ κεραυνοβόλων αὐτοῦ ἀγορεύσεων ὑπὲρ τῶν *ζωτικωτέρων* ζητημάτων, ἀφορώντων εἰς ἐπερωτήσεις περὶ *γραμματέων τινῶν Εἰρηνοδικείων* καὶ διὰ τῆς ἀκαταβλήτου αὐτοῦ ἀπολογίας πρὸ τῆς ἐπὶ λησταποδογῆ τοῦ ληστάρχου **Τάκη** κατηγορίας, ἣν κατέρριψε μετὰ πατάγου διὰ πολλῶν μὲν ἀκαταμαχῆτων ἄλλων ἐπιχειρημάτων καὶ ἰδίᾳ διὰ τοῦ ἐπιχειρήματος, ὅτι ὁ ἀτυχὴς ἐκεῖνος ληστάρχος ἄπαξ μόνον καὶ ἐν νεαρωτάτῃ ἡλικίᾳ ὑπέπεσεν εἰς ἐγκλημα ; ! . .

Ἡ ἐν τῇ ἐνόχῳ δειλίᾳ, ἣν ἐπέδειξεν ἀποσύρας τὴν ἐπὶ συκοφαντίᾳ κατηγορίαν κατὰ τοῦ συντάκτου τοῦ «Χρόνου Ἀθηνῶν» ἐπὶ τῇ γελοίᾳ μὲν προσάσει, ὅπως αὕτη ἐκδικασθῆ εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν οὗτος δὲν ἤθελεν εἶναι Ὑπουργός τῆς Δικαιοσύνης, πράγματι ὅμως ἴν' ἀποφύγῃ τὸ σκάνδαλον, ὅπερ ἤθελε γεννήσῃ ἢ περὶ συκοφαντίας αὕτη δίκη χορηγούσα, ὡς γνωστὸν, κατὰ Νόμον τὸ δικαίωμα τῆς ἀνταποδείξεως καὶ εἰς τὸν ἐπὶ συκοφαντίᾳ κατηγορούμενον ; . . .

* * *
Ἄς μὴ πλανώμεθα . . .

Ὁ Τρικούπης γνωρίζει ὑπὲρ πάντα ἄλλον καλῶς τὸν Βουλπιώτην.

Ἄλλ' ὁ Τρικούπης ἔχει ἀνάγκη νὰ φέρῃ ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ ὀλόκληρον τὴν ἐξουσίαν, νὰ ἐνεργῇ ταύτην κατὰ τὸν ἰδιότροπον αὐτοῦ ἔκτρονα καὶ ἐπικίνδυνον χαρακτῆρα· ἔχει ἐπομένως ἀνάγκη ὑπουργῶν συναδέλφων ἀνευ θελήσεως, ἀνευ ἀξίας, ἀπλῶν νευροσπαστῶν, ἀνδραρίων κυπτόντων πρὸ τῶν θελήσεων καὶ τῶν διαταγῶν τοῦ καὶ ἀναφωνούντων «*Δέσποτα!*...»

Ὁ Τρικούπης ἔχει φοβερὰ ἐνστικτα, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ ἐξυπηρετῇ ἐὰν δὲν ἔχῃ *Βουλπιώτας* . .

Ὁ δὲ Βουλπιώτης ἐν ὄλῃ τῇ κουφότητι αὐτοῦ δὲν στερεῖται καὶ δόσεώς τινος πονηρίας πρὸς ὑπόθαλψιν τῆς ἐνόχου ταύτης ἀνοχῆς τοῦ Τρικούπη τοῦ νὰ διατηρῇ αὐτὸν ὑπουργὸν καὶ διὰ τοῦτο ἐν ἑαυτῷ δὲν αἰσθάνεται παρὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ προσφέρῃ πρὸς τὸν πάτρωνά του θυμιάματα δουλοπρεποῦς λατρείας, διομολογίας ἀφοσιώσεως καὶ ὑπηρεσίας δουλικωτάτας.

* * *

Ἴδου διατί κρατεῖ τὸν Βουλπιώτην ὑπουργὸν ὁ Τρικούπης.
Ἴδου διατί ὁ Βουλπιώτης, ὡς ὑπουργὸς ἐγκλημάτων, διατρεῖται . . .

Vieux

Εἰς ἀληθοῦς Χριστογεννητικὸς ἀρχιφύλαξ ἡμῶν

Τὸν αὐστηρότατον ἀρχιφύλακα τῆς Κυριακῆς τῶν Χριστουγέννων διεδέξατο ἱπποτικώτατος καὶ κειροπρεπέστατος ἀξιωματικὸς, ἀνθυπολοχαγὸς φέρων βαθμὸν καὶ ὑπηρετῶν εἰς τὸ πρῶτον σύνταγμα. Ἵπ' αὐτὸν οἱ φυλακισμένοι ἀνέπνευσαν, ἐλειπούργησε δὲ καὶ ἡἐκκλησία, τοῦθ' ὅπερ συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ αἰσθανθῶν τὰ Χριστούγεννα καὶ αὐτοί.

Ὁ κύριος Λούρος, ὡς ὠνομάζετο ὁ ἀρχιφύλαξ τῆς Δευτέρας τῶν Χριστουγέννων, εἶναι ἀνεψιὸς τοῦ Κωνσταντίνου Λούρου, τοῦ ἀνδρείου ἐκείνου, τοῦ ἀτρομήτου ταγματάρχου τοῦ ἐνάτου τῶν εὐζῶνων, ὅστις ἐπὶ τῶν συνοριακῶν, τὸ 'δειξε.

Ἀπὸ τῆς Μελοῦνας μέχρι τοῦ Γκρτζόβαλι, κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν συμπλοκῶν, αὐτός, ἐπὶ ἵππου ψαροῦ, διέτασσε τὸ πῦρ, χωρὶς οὔτε στιγμήν νὰ κύψῃ, ν' ἀφιππεύσῃ ἢ ἄλλως νὰ φυλαγθῇ, ὑπὸ τὸ ἐχθρικὸν πῦρ, ἀνακράζων συχνὰ πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἄνδρας.

— Μὴ φοβῆσθε παιδιὰ!

Καὶ ἐμφυγῶν ὄλον τὸν στρατόν.

Ἀπαξ μόνον ἀφιππεύσεν, ὅτε ἐτραυματίσθη ὁ ἡρωϊκὸς Νικολιτσόπουλος, διὰ νὰ σταματήσῃ τοῦ τραύματός του τὸ αἷμα.

Τὸ εὐγενὲς τῆς ὄψεως καὶ τὸ εὐσταλὲς τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ ταγματάρχου δεικνύει αὐτὸν ἄνδρα ἀναμένοντα μόνον εὐκαιρίαν ὅπως ἀναδειχθῇ ἐφάμιλλος τοῦ ἐν Γριτζόβαλι διαπρέφαντος θεῖου του.

ΜΙΑ ΑΠΑΝΘΡΩΠΙΑ

Νεαρὰ καὶ χρήσιμος τῇ κοινωνίᾳ ὑπαρξίς, δάτυχῆς λοχίας τοῦ μηχανικοῦ κ. Ἀγαθοκλῆς, Κουτεντάκης νέος κάλλιτος καὶ ἀνεπτυγμένος, κατέκειται οἰκτρῶς ἀπὸ τριετίας ἤδη ἐν τῷ Στρατιωτικῷ Νοσοκομείῳ πάσχων ἐκ παραλύσεως καὶ στερούμενος πάσης περιθάλψεως καὶ τῆς ἀπαιτουμένης νοσηλείας, ἐνῶ τυγχάνων τοιαύτης θέλει ἀφεύκτως ἰαθῆ κατὰ τοὺς ἰατροὺς. Διὰ τὴν δὲν μεταφέρουσι τὸν ἀτύχητὸν νέον εἰς τὸ θεραπευτήριον τοῦ «*Εὐαγγελισμοῦ*», ἢ μήπως τὸ φίλα νθρωπι κὸν τοῦτο ἴδρυμα προῶριστα μόνον διὰ τοὺς ξένους καὶ διὰ τοὺς εὐπόρους;

Διὰ τὴν τοσαύτην ἀπανθρωπία πρὸς τοὺς ἄνδρας τοῦ στρατοῦ, τοὺς παρέρχοντας τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν πρὸς ἔξυπνῆσιν τῆς πατρίδος;

Τοιαύτη ἀβελτηρία καὶ ἀκηθία, τοιαύτη ἀπανθρωπία καὶ ἀναληθία πρὸς τὰς ἐν τῷ στρατῷ εὐγενεῖς ὑπάρξεις μόνον ἐν τῇ κλασικῇ ταύτῃ χώρᾳ ἡμῶν συναντᾶται . . .

Ἐπικαλούμεθα θερμῶς τὴν μέριμναν καὶ σύντονον ἐνέργειαν τῶν ἀρμόδιων ὅπως μετενεχθῇ ὁ ἀτύχητὸς νέος εἰς τὸ Θεραπευτήριον τοῦ «*Εὐαγγελισμοῦ*» ἐν ὅσῳ ἔτι ὑπάρχουσι ἐλπίδες, καὶ ὑπάρχουσι πολλαὶ τοιαῦται, πρὸς διάσωσιν τῆς χρησίμου τῇ πατρίδι ὑπάρξεως.

Vieux.

ΛΟΓΧΙΣΜΟΙ

1.

*Ρεζίνα καὶ Μουτσόπουλε καὶ σεις οἱ ἄλλοι δ.λοι
Οἱ πλοῦσοι ποῦ μένετε 'ς τοῦ Πειραιῶς τὴν πόλι
Ντροπή σας! νὰ πεθαίνουτε οἱ ἄνθρωπ' ἀπὸ κρῦο
'Στοὺς δρόμους. Ἀψηθήκατε νὰ δῶστ' ἕνα μαρδύο
Εἰς τὸν Μπεκλή; 'Στὸν Πειραιῶν ἐκτίσατε παλάτια
'Απὸ τὸ αἷμα τοῦ λαοῦ, καὶ τώρα γιὰ τὰ μάτια
Ἀνταῖς τῆς 'μέρις ποῦ δῶ κ' ἐκεῖ σκουρᾶτε λίρες
Δῶστε 'στοὺς γέροντας καὶ τι 'στὰ ὄργανά 'ς τῆς χῆρας
Μὴν εἶσθε τόσο ἄποροι οἶον γὰσθε βυσιλιμάδες
Καὶ τοὺς φτωχοὺς ἀφήντε γυμνοὺς τοὺς βουκαράδες
Καὶ ψόφιους ἀπ' τὴν πείρα
Σὰν γὰραι 'ς τὴν Ἀθήνα.*

2.

*Δὲν θὰ παῖση ὄχι! ὄχι! ὁ Τρικούπης νὰ προσβάλλῃ
Παλαιὰ τ' εἶναι συγθήθεια, Κουμουτσοῦρε, νὰ ὑβρίζῃ
Μὲ τὰς ὕβρεις πρὸς τὸ Στέμμα, ὡς πρωθυπουργὸς προσβάλλει
Καὶ συκοφαντῶν κ' ὑβρίζων μέσα 'ς τὴν βουλὴν ἀρχίζει
Πέμπτο κόμμα νὰ κουρδίζῃ
Δὲν θὰ σκάσῃ . . . Μὰ 'στὸ ἔθνος, ἂν μορῆς, ἐδεργεσταρ
Θὰ προσφέρῃς ἐμποδίζων τῆς βουλῆς τὴν ἐργασίαν.*

3.

Ἡ ΦΡΟΥΡΑ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ

*Πῶς μᾶς ἐξεφορτώθηκε ἡ μαύρη συφορὰ
Καὶ 'στὸ ἐξῆς τὸ περὶ πῶς θάρχεται φρουρὰ
Νομισαμε, μὰ πάλι
Τῶν σταυρωτῶν ἀξαρὰ τ' ἀσκέρι ξεπροβάλλει
'Α! τί παιδιὰ 'στὸ περὶ πῶς! Εἶν' ὅλα ἕνα κ' ἕνα
'Αποῦ γιὰ τὸ διάδοχο μᾶς τὰχουν διαλεγμένα.
Λογχίας*

ΠΙΦ! ΠΑΦ!

ΜΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΕΛΛΕΙΨΙΣ Εἰς τὴν ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΝ ΜΟΡΦΩΣΙΝ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ.— Ἀπορούμεν πῶς οἱ ἀρμόδιοι παρῆλθαν, ἐν τῇ στρατιωτικῇ μορφῶσει τοῦ Κωνσταντίνου, ἕνα τῶν σπουδαίων κλάδων τῆς στρατιωτικῆς παρ' ἡμῖν ὑπηρεσίας, ἧτοι τὰ τῆς φρουρήσεως τῶν φυλακῶν. Ὁ διάδοχος ἐγένετο λοχαγός, χωρὶς ποτε νὰ χρηματίσῃ ἀρχιφύλαξ εἰς τινὰ τῶν ἡμετέρων φυλακῶν καὶ νὰ μυηθῇ εἰς τὰ μυστήρια τῆς σπουδαιοτάτης ταύτης ὑπηρεσίας. Νομίζομεν ὅτι αὐτὸ εἶναι μία σημαντικὴ ἔλλειψις, ἀλλ' ἐπειδὴ σήμερον φέρει τὸν βαθμὸν τοῦ λοχαγοῦ ὃν ἐκέρθησεν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων τοῦ πρώτου συντάγματος, καὶ δὲν δύνανται πλέον νὰ σταλῇ ὡς ἀρχιφύλαξ εἰς τὸν Μενδρεσέν, ἢ τὰς φυλακὰς τοῦ παλαιοῦ στρατώνος, φερ' εἰπεῖν, καλὸν θὰ ἦτο ἂν ἐστέλλετο τοῦλάχιστον εἰς τὰς φυλακὰς ὡς λοχαγὸς τῆς ἐπιθεωρήσεως, διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρῆσθῃ ὁ μέλλων τῆς Ἑλλάδος βασιλεὺς καὶ τῶν φυλακῶν τοῦ λαοῦ τοῦ τὸ χάλι.

Ἐνὸς καλοῦ βασιλεῦς τίποτε δὲν πρέπει νὰ τοῦ διαφεύγῃ. Ὅσα περισσότερα μάθῃ, πρὶν ἢ ἀναβῆ τὸν θρόνον, τόσον ὀλιγώτερον θὰ κινδυνεύῃ νὰ τὸν γελουῖν.

Ἄς προσπαθῆσθ τῶρα ὁ διάδοχος νὰ ἴδῃ, ὅσῳ τὸ δυνατόν ἐκ τοῦ πλησίον, τί τραβᾷ ὁ μέλλων λαὸς του· διότι μεθαύριον θὰ σχηματισθῇ μεταξὺ τοῦ θρόνου του καὶ τῆς καλύβης τοῦ λαοῦ ἡ ἀποκλειστικὴ ζώνη τῶν ἐπιτηδελῶν αὐλοκολάκων, τῶν διαττροφῶν πάσης ἀληθείας.

✱

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΑ ΕΝ ΤΑΙΣ ΦΥΛΑΚΑΙΣ ΤΟΥ ΠΛΑΛΙΟΥ ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ.— Ἀπίστευτοι θὰ γίνωμεν μὲ τὴν ἐν συντόμῳ περιγραφῇ τῆς χαρμωσοῦ ταύτης ἡμέρας ἐν ταῖς φυλακαῖς. Ἄ! σεις οἱ ἐλεύθεροι δὲν θὰ μᾶς πιστεύετε.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων τὴν Κυριακὴν (ἐν καὶ τὴν κολακεῦμεν πολὺ ἀποκαλοῦντες αὐτὴν ἡμέραν) ὁ οὐρανὸς ἦτο συνέφιασμένος καὶ ἀγριεμένος, ὅσον καὶ τὰ μούτρα τοῦ φυλάσσοντος ἡμᾶς

Παπᾶς δὲν ἐφάνη, λειτουργία δὲν ἐψάλη, καὶ τὰ δωράτια τῶν φυλακῶν ἠνολήθησαν ὅσῳ τὸ δυνατὸν ἀργότερα, τῶν φυλακισμένων κραυγάζοντων «τὰ κλειδιά! τὰ κλειδιά!»

Ὁ ἀρχιψύλαξ ἦτο νύκτα καὶ ἡμέραν sur le qui vive φοβούμενος πάντοτε μὴ τυχὸν πετάξῃ εἰς τὰ ὕψη, δι' ἀεροστάτου, κανεὶς ἐκ τῶν φυλακισμένων, οἱ ἐπισκέπται ἐσήγουντο ἀραιοί, ἀραιοί καὶ μετὰ μυσρῶν αὐστηρησῶν ἢ προφυλίξουν. κρασί δὲ οὐτε διὰ μεταλήψιν δὲν ἐπετρέπετο καὶ ἴσως διὰ τοῦτο δὲν ἐλειτούργησεν ἡ ἐκκλησία.

Ἡ φυλακὴ ὅλη ἐπέμβει ὡσεὶ ἀπέθνησκεν. ἀντὶ νὰ γεννηθῆ, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης, ὁ προστάτης τῶν δυστυχῶν, τῶν πτωχῶν, τῶν ἀμαρτωλῶν.

Ἄλλ' ὁ φοβερός ἀρχιψύλαξ ἦτο ἀμελιχτικός. Συνωφρωμένοις διαρκῶς, ὡσεὶ θυμωμένοις καὶ μὲ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀκόμη, δὲν ἄφινε κανένα νὰ εὐθυμίσῃ ὀλίγον, νὰ πανηγυρίσῃ τὴν γεννησιν τοῦ Χριστοῦ.

Ἐλεγεσθε ὅτι δὲν ἦτο καὶ αὐτὸς χριστιανὸς καὶ ὅμως ἔφερε παπᾶν εἰς τὸ ὄνομά του.

Ἀπὸ ὠρῶν δρόμον ἐκ τῶν χωρίων ἤρχοντο συγγενεὶς ἢ φίλοι φυλακισμένων χωρικῶν, μὲ πασχάλινόν τι φαγητὸν καὶ καμμία πλώσκα βετσινάτο ἐτοίμη νὰ κελαδήσῃ τὰ γλυκὰ κλοῦ κλοῦ τῆς εἰς τὰ διαψαλέα χεῖλη δυστυχῶν φυλακισμένων νηστεωνόντων τὴν βετσιάναν ἀπὸ πολλοῦ, ἀλλὰ μόλις κατώρθωναν νὰ εἰσαγάγωσιν εἰς τὴν φυλακὴν τὸ φαγητόν. Τὸ κρασί ἀπεπέμκετο βαρβάρως, ἀσπλαγγχως, ἀπανθρώπως καὶ οὕτω οἱ φυλακισμένοι ἐστεροῦντο αὐτοῦ καὶ κατ' αὐτὴν ἔτι τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως ἐκείνου ὅστις τὸ πρῶτον αὐτοῦ θαῦμα διέπραξε μεταβαλὼν τὸ νερὸν εἰς κρασί.

Καὶ ὁ οὐρανὸς ὅλον ἐξορούτο καὶ ἡ ἡμέρα παρήρχετο πένθιμος, ὡς μοιρολόιστρα καὶ εἰς οὐδὲν τῶν δωματίων ἤκουε ἄσμά τι ἢ ἔβλεπες νὰ τὸν σέρνουν εὐθυμοὶ φυλακισμένοι.

Ἐν τούτοις εἰς ἄλ' αὐτὰ, ὁ ἀρχιψύλαξ δικαιολογεῖται πληρῆστατα. — Τοιαύτας ἔχω διαταγὰς. Καὶ ὁ κανονισμὸς δὲν ἐπιτρέπει τὸ κρασί.

Ἀλλὰ δὲν ἔπρεπε αὐτὸς ὁ δρακόντειος κανονισμὸς νὰ κοιμηθῆ κατὰ μίαν τοιαύτην ἡμέραν;

Ἄ! κύριοι ἀνώτεροι, ἄ! κύριοι ἀρμόδιοι, διὰ νὰ αἰσθανθῆτε κάπως τὴν βάσανον τοῦ φυλακισμένου, τρώγοντος τὴν κουραμάναν του καὶ πασχάζοντος ἐκ τῶς κ ρ α σ ῖ, ἔπρεπε νὰ ἦτο δυνατὸν νὰ στερηθῆτε καίσεις ταυτοχρόνως ἀνήμερα τῶν Χριστουγένων, τὸ κρασί σας.

Χριστέ, μὴ ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ οὔδασι τί ποιοῦσι. Ἦ. Γ. Εἵχομεν γράφει τ' ἀνωτέρω, ὅτε ἐμάθομεν ὅτι ὅλη ἡ αὐστηρήτης τοῦ πρῶτου χριστουγενιᾶτικου ἀρχιψύλακος ἡμῶν προήρχετο ἐκ τοῦ φόβου αὐτοῦ μὴ τιμωρηθῆ, καθὼς ἄλλοτε, ὡς παρασχῶν εὐκολίας τινας εἰς τοὺς φυλακισμένους.

Ἡ διαφορά τῆς φρουρᾶς ἐφάνη ἀμέσως διὰ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, τὴν δευτέραν τῶν χριστουγένων, ὅτε ἐκελεύθησε καὶ τὸ καλλιτράγουδον ἐργαστάσιον τῶν φυλακῶν.

Ο ΗΛΙΟΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΦΥΛΑΚΑΣ.— Ἡλιο ἀκούομε καὶ ἥλιο δὲν βλέπομεν εἰς τὰς φυλακάς μας. . . ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμήν εἶμεθα ἔτοιμοι νὰ γράψωμεν τὴν συνέλειαν τοῦ Πῶ! Πᾶ! αὐτοῦ, ἰδοὺ ὅτι ἐρχεται ὁ συμφυλακισμένος ὁμῶν φίλος κ. Κορφιᾶτης καὶ μᾶς λέγει:

— Κύριε Κλεάνθη, λάβετε τὸν Ἡλίον. Καὶ πράγματι μᾶς ἐγγιχίρζει τὴν ἐφημερίδα «Ἡλίον» ἐκ Σύρου. Συριανὸς αὐτὸς μᾶς ἔφερον ἥλιον πατριώτην του.

Ἄς εἶναι ἥλιος ὁμῶς κ' ἄς εἶναι καὶ χαρτένιος. Ἦ. Γ. Περιμένομεν καὶ καμμίαν Σελήνην.

ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ ΤΟΥ ΤΡΙΚΟΨΗ ΝΕΟΙ ΔΟΤΑΡΤΖΗΔΕΣ.— Ὁ τὰ λαχεῖα πολεμήσας Τρικοῦπης ἤρχισε νὰ ὑπερασπίξῃ καὶ προστατεύῃ πάλιν αὐτὰ ὡς ἀρχιλοταρτζῆς. Κατέφυγεν εἰς τοὺς ἐν Βιέννην ἔβραλους, ἐν τῇ οἰκονομικῇ δυσχερείᾳ του, καὶ τοῖς ἐπέτρεψε νὰ μᾶς δώσουν χρήματα μὲ τὸ δικαίωμα νὰ βασιλεύσῃ καὶ πάλιν τὸ λαχεῖον παρ' ἡμῖν.

Ἀρχὴ τοῦ παραμυθιοῦ. Ἡρχισαν νὰ φαίνωνται τ' ἀποτελέσματα τῆς νέας ἡμῶν ἐβραϊκῆς πολιτικῆς.

Ἡ ἀρχὴ δὲν εἶναι μεγάλη. Ἀλλὰ θὰ μεγαλώσῃ. Θὰ μεγαλώσῃ, διότι πᾶσα ἀρχὴ εἶναι τὸ ἥμισυ τοῦ παντός. Καὶ θὰ ἔχωμεν, διὰ τοῦ Τρικοῦπης: Τοὺς Ἀγγλους εἰς τὴν πολιτικὴν, Τοὺς Ἑβραίους εἰς τὴν χρηματιστικὴν. Μᾶς δανεῖζουν δι' αὐτοῦ οἱ Σάβυλων. Θὰ ἔλθῃ καιρὸς νὰ διεκδικοῦν ἐκ τοῦ σώματος ἡμῶν λίτρος κρέατος.

Καὶ δὲν θὰ ὑπάρχῃ Πορκία ὅπως σῶσῃ ἡμᾶς.

ΠΑΝΤΟΥ ΤΑ ΚΟΒΟΥΝ! Παντοῦ τὰ κόβουν.

Τὰ κόβουν μεγάλοι καὶ μικροί.

Πᾶσι νὰ πιστεύσῃ κανεὶς ὅτι ἐπὶ Σταίκου, τὰ κόβουν ἀκόμα κ' ὁ νεκρὸ!

Ὅπου τρύπα καὶ κόψιμο.

Ὅπου κόψιμο καὶ τρύπα.

Φοβερὰ κοψίματος ἐλευθερία.

Δὲν ἐξαναγένηκε.

Παίζουσαν παντοῦ καὶ κλητῆρες ἀκόμη καὶ ἀστυνόμοι!

Ποῖός μορρεὶ νὰ ἐμποδίσῃ τέτοιον κόψιμο;

Εἶναι ἔθιμον, σοῦ λέγουν.

Καὶ τὸ ἔθιμον τοῦτο τὸ ὑπερασπίζει ἡ ἐξουσία.

Εἰς τὴν ἐξουσίαν, ὅσῳ φορολογικωτέρα εἶναι τόσῳ τῆς συμφέρει περισσότερο νὰ διασκεδάξῃ ὁ λαός.

Ὅσῳ τὰ κόβει ὁ λαός τόσῳ αὐτὴ καρδίζει.

Ἐχει τὸ βιδάνιον τῆς πάντοτε, τί τὴν μέλει;

Ἐμπρός καὶ κόβετέ τα.

Ἐν ταῖς φυλακαῖς, μεταξὺ δύο μπεκρήδων παιζόντων μπελ-λάντ ὄνα:

— Τρεῖς! λέγει ὁ ἕνας.

— Ἀπὸ τί; ἐρωτᾷ ὁ ἄλλος.

— Ἀπὸ κούπαις.

— Κοὐπαις ἄδειαις! ἀνταπαντᾷ ὁ ἄλλος στενάζων.

Ἐκ τῶν Καταστημάτων τοῦ ἐκδότου κ. Ἀνίστη Κωνσταντινίδου ἐξεδόθησαν ὁμοῦ τὸ 10ον καὶ 11ον τεῦχος τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἀεξικοῦ ὑπὸ Α. Ρ. Ραββαθῆ περιέχοντα 78 εἰκόνας ἐν τῷ κειμένῳ ἄρχοντα δὲ ἀπὸ τῆς λέξεως Ἐπώνυμος καὶ φθάνουσι μέχρι τῆς λέξεως Ἡρακλῆς. — Τὸ 12ον καὶ 13ον ἐκδοθήσεται μετὰ 50 ἡμέρας. Ἐν τοῖς Καταστήμασι τοῦ κ. Ἀνίστη Κωνσταντινίδου ἐξακολουθεῖ ἡ ἐγγραφή συνδρομητῶν κατὰ τεῦχος μὲν ἀντὶ φράγκου, εἰς τοὺς προπληρώνοντας δὲ ὅλον τὸ σύγγραμμα ἀντὶ 30 φράγκων μόνον.

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΑΝΤΙ ΜΙΑΣ ΔΡΑΧΜΗΣ. Τ' ἄληθες δ' εἰπεῖν ἡμερολόγιον τοῦ «Σύμπαντος» δεικνύων τὰς ἡμέρας τοῦ μηνὸς καὶ τῆς ἐβδομάδος, περιέχων πίνακα εὐρέσεως τοῦ Πάσχα καὶ πλήρες ἔορτολόγιον. Ταῦτα πάντα εἰς δύο μόνον χρωμολιθογραφημένας σελίδας. Θαῦμα Θαυμάτων! τὸ ἡμερολόγιον ἰσχύει δι' ἑκατὸν ἔτη! 50 παρελθόντα καὶ 50 μέλλοντα.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὸ γνωστὸν Σιμητοποιεῖον ἢ «Κωνσταντινούπολις» κείμενον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σοφοκλείου καὶ παραπλεύρως τοῦ πρῆψιν Ἀρείου Πάγου φημιζόμενον ἐπὶ Ἀσιατικῇ τέχνῃ εἰδοποιεῖ τοὺς ἀξιότιμους πελάτας του ὅτι, ἐπὶ ταῖς προσεγγιζούσαις ἑορταῖς, θέλει κατασκευάσει διάφορα τσουρέκια, παξιμαδάκια τείτου καὶ καφφέ, πρὸς δὲ εἰς ψῆναι γάλους καὶ διάφορα τζουθῆκια μὲ ἑκτακτον εὐωδιαν, ἐπομένως παρακαλεῖ αὐτοὺς, ὅπως τιμῆσωσιν αὐτὸ, ὅπως καὶ πάντοτε.

Ὁ εἰδοποιῶν

Ἰλιαντελῆς Δ. Στουπάκης.

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Π. Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

30 — Ὅδος Ἐρμού — 30

(Ἀπέναντι τοῦ Γαλλικοῦ Καταστήματος καὶ κάτωθεν τοῦ Ἐνοδοχείου ἢ «Ἐπτάνησος»).

Ἐχομίσθησαν ἰσχύτως ἐκ τῶν καλλιτέρων ἐργουστῶν Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Γερμανίας, μεγάλη καὶ πλουσία συλλογὴ ὑφασμάτων μαλλίνων καὶ μαλλοθαμβάκων, Ἀστραγάδες μπουαζὰ καὶ σφυροειδεῖς, Κασμίρια σιιδιὸτ, ἡμιβέλουδα νεώτατα διὰ γαρνιτούρας καὶ διὰ φορέματα, Ἀτλάζια, Μερῖνα μάλλινα καὶ μαλλοθαμβάκα, Τιμπέτ, Τούλια κουρτινῶν, Μανδαπολάμ, ἀπὸ 48 δρ. — 65 ἕκαστον κομμάτι, Πανία δίμητα λευκὰ καὶ ἄλευκα, Φλανέλλια ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἔτομα καὶ μὲ τὸν πῆχυν, Κουβέρταις μάλλινας, Πετσέταις, Μποξάδαις, Κλάδαις, Κρετὸν (trouble face) Σερβίτζια λινᾶ, Τραπεζομάνδηλλα (veloutés) Στρωματσόπανα λινᾶ, Φέλπαι διάφορων χρωμάτων κλπ. κλπ.

Ἄπαντα τ' ἀνωτέρω εἶδη πωλοῦνται εἰς τιμὰς ἀνεπιδέκτους συναγωνισμοῦ.—Πώλησις ὀλικῶς καὶ τμηματικῶς.